

Barn av rusmisbrukere // www.barnavrus.no // www.barsnakk.no

Kongens gate 2 // 0153 Oslo // Tlf.: +47 479 77 565 // Org.nr.: 994 105 663

Høring: Forskrifter knyttet til tilskuddsordninger under Helse- og omsorgsdepartementet.

Barn av rusmisbrukere – BAR er en bruker- og interesseorganisasjon for barn, unge og voksne som opplever, eller har opplevd, foreldres rusbruk som problematisk. Vi jobber for å fremme denne gruppens stemme og posisjon i samfunnet.

Organisasjonen Barn av rusmisbrukere – BAR takker for muligheten til å komme med innspill til Helse- og omsorgsdepartementets høring. Våre kommentarer er rettet mot høringsnotatets gjennomgang av «tilskudd til frivillig rusmiddelforebyggende innsats».

Vi registrerer med bekymring en vesentlig endring av målet for denne tilskuddsordningen. Som det fremgår av kapittel 2.1, er dagens ordning relativt bredt anlagt, noe vi mener er bra, da det legger til rette for en sunn bredde i tjenester, tilbud og tiltak som nyttiggjør seg av ordningen:

Mål for tilskuddsordningen er å redusere negative konsekvenser knyttet til rusmidler, inkludert spillavhengighet, gjennom å bygge opp under frivillig sektors forebyggende arbeid knyttet til innsatsområdene rusmiddelpolitisk påvirkningsarbeid, oppvekst og arbeidsliv/studenter (Høringsnotat HOD 2018, s. 3).

Foreslått ny formulering lyder:

Formålet med ordningen er å redusere bruk av rusmidler, samt forebygge utvikling av rusmiddelproblemer og spillavhengighet. Ordninger skal bygge opp under frivillig sektors rusmiddelforebyggende innsats, gjennom å gi økonomisk støtte til primærforebyggende tiltak og rusmiddelpolitisk påvirkningsarbeid. Primærforebyggende tiltak kan rette seg mot befolkningen generelt, barn og unge og utsatte grupper (Høringsnotat HOD 2018, s. 7).

Den påfallende innsnevringen fra gjeldende ordning underbygges av foreslått definisjon av «rusmidelforebyggende innsats»:

Arbeid for å forebygge og redusere bruken av rusmidler, herunder både lovlige og ulovlige rusmidler. Behandling, rehabilitering og skadereduksjon omfattes ikke av forskriftens definisjon av rusmiddelforebyggende innsats (Høringsnotat HOD 2018, s. 7).

Dette tolker vi som en potensielt ødeleggende innsnevring av dagens ordning. Eksempelvis har vår chat, BARsnakk, kunnet styrkes og utvides takket være gjeldende ordning, noe som har sørget for en eksplosiv økning i antall henvendelser – nær en dobling av antall henvendelser på under et år. BARsnakk har vært objekt for en studie finansiert av Helsedirektoratet, hvilket har bidratt med noe av den nyeste innsikten og kunnskapen om barn som pårørende. Studien går også langt i å forklare den potensielt enorme positive betydningen chatten har for de barn og unge som kontakter oss. Slik vi leser forslaget, er

Barn av rusmisbrukere // www.barnavrus.no // www.barsnakk.no

Kongens gate 2 // 0153 Oslo // Tlf.: +47 479 77 565 // Org.nr.: 994 105 663

denne chattetjenesten ikke lenger innenfor rammene av krav som stilles til søkere på «tilskudd til frivillig rusmiddelforebyggende innsats».

Ved å kondensere definisjonene slik det foreslås, frykter vi at man effektivt vil eliminere solide, gode og etablerte tiltak, som i årrekker har gjort en betydelig innsats på feltet. På den andre siden vil man stå igjen med en ordning som i praksis bare er til for én type virksomhet, noe vi mener vil være til skade for en stor gruppe mennesker, som har behov for noe annet enn advarsler. Hvordan dette henger sammen med departementets ønske om en økt konkurranse om midlene (ref. høringsnotatets side 3), ser vi ikke at ivaretas med et slikt grep.

I den sammenheng finner vi det også mistenkelig at departementet velger å bruke formuleringen «Dette vil i sin tur medføre at bare de beste søkerne blir tildelt offentlige tilskudd». Det er selvsagt ingenting mistenkelig ved at de beste søkerne skal motta tilskudd; det er imidlertid uklart hva som menes med «beste søkerne» i dette tilfellet. Ulike aktører har ulike utgangspunkt for å skrive søknader, og følgelig er det åpenbart at de med «størst muskler» på mange måter også vil være de «beste» søkerne, uten at det betyr at de mindre aktørene har et dårligere tilbud eller prosjekt. Her etterlyser vi en tydeliggjøring.

Oppsummert

Oppsummert er vi positive til at departementet ønsker å gjennomføre en opprydding for å gjøre ordningens regler mer tilgjengelige og lettfattelige. Det later imidlertid til å ha blitt gjort endringer et godt stykke utover språkvask, slik vi leser forslaget.

- Vi ser med bekymring på den snevre definisjonen som skal ligge til grunn for «tilskudd til frivillig rusmiddelforebyggende innsats».
- Vi etterlyser en tydeliggjøring av hvordan departementet ser for seg at foreslåtte endring skal imøtekomme eget ønske om økt konkurranse om midler.

Med hilsen

Barn av rusmisbrukere – BAR